

23.5.2022

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö VN/11312/2022

Ympäristöministeriön lausunto maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta

Liikenne- ja viestintäministeriön laatimassa arviomuistiossa esitetään, että maanteiden toiminnallinen luokitus päätettäisiin jatkossa tiesuunnitelmassa. Tämän mahdollistava muutos tehtäisiin lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteista (LjMTL). Voimassa olevan LjMTL:n mukaan toiminnallisista luokista määrätään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella. Arviomuistiossa hahmotellaan myös prosessi maanteiden toiminnallisten luokkien päivitykselle mainitun lakimuutoksen jälkeen.

Ympäristöministeriö katsoo, että tieluokasta päättäminen tiesuunnitelmassa olisi mahdollisesti nykyistä joustavampi menettely. Lisäksi tiesuunnitelmaprosessiin lain mukaan kuuluva osallistuminen ja vuorovaikutus tulisi tällä tavoin käsittämään myös tieluokkaa koskevan kysymyksen. Joitakin asioita on kuitenkin jatkovalmistelussa tarpeen pohtia tarkemmin.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisissa kaavoissa, erityisesti maakuntakaavoissa käsitellään usein myös maanteiden toiminnallista luokitusta. Toiminnallinen luokka sisältyy yleensä maantien (maakunta)kaavamerkintään, minkä lisäksi maakuntakaavat ovat usein sisältäneet esityksiä maanteiden toiminnallisten luokkien muutokselle. Ympäristöministeriön tulkinnan mukaan kyse on ollut maakunnan tahtotilan ilmaisusta tietyn maantien luokan muutokselle. Ympäristöministeriö on aiemmin mm. maakuntakaavoja vahvistaessaan yleensä tällaisten kaavamerkintöjen osalta todennut, että toiminnallista luokitusta ei päätetä kaavassa.

LjMTL 17 §:n mukaan maantien suunnittelun on perustuttava MRL:n mukaiseen kaavaan, eikä tiesuunnitelmaa saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Jatkovalmistelussa on tarpeen täsmentää, mikä rooli maakuntakaavoissa tai yleiskaavoissa esitetyillä tieluokkamerkinnöillä on päätettäessä tiesuunnitelmalla tien toiminnallisesta luokasta, varsinkin tilanteissa, joissa tiesuunnitelmassa esitettävä tieluokka poikkeaisi kaavassa esitetystä. Tarkoituksenmukaista ei liene, että tiesuunnitelmien hyväksyminen edellyttäisi kaavamuuksia tästä syystä.

Arviomuistiossa ei tarkemmin kuvata, miten tieluokan muuttaminen tiesuunnitelmalla tapahtuisi esimerkiksi tilanteissa, joissa tiesuunnitelma on varsinaisesti tarpeen laatia tietyn rajatun tien osan fyysisten parantamistoimien

toteuttamiseksi, mutta samassa yhteydessä aiotaan muuttaa tien toiminnallinen luokka pitemmältä jaksolta.

Ympäristöministeriö katsoo, että arviomuistiossa esitetty prosessi vaikuttaa tässä vaiheessa perustellulta. Prosessia on myös mahdollista täsmentää lainsäädännön muutoksien tultua voimaan. Toiminnallisten luokitusten muutostarpeiden kartoittaminen alueellisen liikennejärjestelmäsuunnittelun yhteydessä kuulostaa kannatettavalta. Valtakunnallisesti yhtenäisten periaatteiden määrittely toiminnalliselle luokitukselle on tarpeen.

Yksikön päällikkö,
rakennusneuvos

Anna-Leena Seppälä

Ympäristöneuvos

Petteri Katajisto

VN/11312/2022-YM-41

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: